

ПРАВОВІ ЗАСАДИ НАГЛЯДУ ЗА ДІЯЛЬНІСТЮ ДЕРЖАВНОГО РЕЄСТРАТОРА

Державний реєстратор - посадова особа, яка відповідно до Закону України «Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців» від імені держави здійснює державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців [1].

Необхідною умовою діяльності державного реєстратора є дотримання останнім норм чинного законодавства та належне виконання покладених на нього функцій. Для того, щоб запобігти можливим порушенням у процесі діяльності цієї посадової особи або якщо вже правопорушення було вчинене - для притягнення її до юридичної відповідальності, необхідний постійний нагляд з боку вищестоящих органів та посадових осіб. Адже, саме наявність заходів нагляду надасть особам, які звертаються до державного реєстратора, можливість у повній мірі реалізувати свої законні права.

13 травня 2008 року Державний комітет з питань регуляторної політики та підприємництва прийняв Положення «Про порядок здійснення державного нагляду за дотриманням законодавства у сфері державної реєстрації юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців», яким встановлюється порядок здійснення державного нагляду за дотриманням законодавства у сфері державної реєстрації, що включає в себе перевірку дотримання державними реєстраторами законодавства у сфері державної реєстрації юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців, а також здійснення виконавчими комітетами міських рад міст обласного значення, районними, районними у містах Києві та Севастополі державними адміністраціями організаційного забезпечення роботи державних реєстраторів.

Державний нагляд за дотриманням законодавства у сфері державної реєстрації здійснюється Державним комітетом України з питань регуляторної

політики та підприємництва та/або його територіальними органами в Автономній Республіці Крим, областях, містах Києві та Севастополі шляхом організації та проведення планових та позапланових перевірок.

У свою чергу планова перевірка включає в себе перевірку дотримання державним реєстратором законодавства у сфері державної реєстрації та здійснення органом державної реєстрації організаційного забезпечення роботи державного реєстратора. Позапланова перевірка включає в себе перевірку дотримання державним реєстратором законодавства у сфері державної реєстрації та/або здійснення органом державної реєстрації організаційного забезпечення роботи державного реєстратора.

При проведенні перевірки комісія, зокрема, перевіряє:

1. Дотримання порядку проведення державної реєстрації юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців.
2. Організаційне забезпечення роботи державного реєстратора (відповідного структурного підрозділу).
3. Кількість звернень та скарг суб'єктів господарювання та громадян стосовно порушень державним реєстратором порядку проведення державної реєстрації юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців, результати їх розгляду.
4. Виконання державним реєстратором (керівником відповідного структурного підрозділу) та керівником органу державної реєстрації відповідних обов'язкових до виконання рішень, прийнятих Держкомпідприємництвом за результатами попередніх перевірок.

Під час проведення перевірок державні реєстратори, відповідний структурний підрозділ та орган державної реєстрації наділяються певними правами та несуть обов'язки. Вони мають право: а) ознайомлюватися з результатами перевірки; б) надавати зауваження до акта; б) оскаржувати дії голови та членів комісії, які проводили перевірку, в порядку, передбаченому законодавством. У свою чергу державний реєстратор, відповідний структурний підрозділ та орган державної реєстрації зобов'язані: а) сприяти

проведенню перевірки; б) надавати на вимогу комісії матеріали реєстраційних справ, інші документи, необхідні для проведення перевірки; в) надавати копії (ксерокопії) документів, необхідних для проведення перевірки; г) надавати усні та письмові пояснення з питань, що виникають під час перевірки.

За результатами проведення перевірки складається акт. На підставі акта, який складено за результатами проведення планової або позапланової перевірки, у разі виявлення порушень законодавства Держкомпідприємство:

- 1) приймає рішення про усунення виявлених порушень законодавства у сфері державної реєстрації та/або притягнення державного реєстратора керівником органу державної реєстрації до дисциплінарної відповідальності;
- 2) складає протокол про адміністративне правопорушення у сфері державної реєстрації, відповідальність за вчинення якого передбачена статтею 166-11 КпАП;
- 3) направляє матеріали перевірки до органів прокуратури.

Таким чином, Положення «Про порядок здійснення державного нагляду за дотриманням законодавства у сфері державної реєстрації юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців» забезпечує належний нагляд за діяльністю державного реєстратора, що сприяє дотриманню законодавства останнім і запобіганню можливих порушень.

Література

1. Закон України «Про державну реєстрацію юридичних осіб і фізичних осіб-підприємців» від 15 травня 2003 р. № 755 – IV // ВВР. – 2003. - № 31-32. – Ст. 263.
2. Положення «Про порядок здійснення державного нагляду за дотриманням законодавства у сфері державної реєстрації юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців», затв. Наказом Державного комітету України з питань регуляторної політики та підприємництва від 13.05.2008 р. № 54 // Офіційний вісник України. – 2008. - № 41.– Ст.1379.

Солонар А. В. Правові засади нагляду за діяльністю державного реєстратора / А. В. Солонар // Матеріали Міжн. наук.-практ. конф. «Держава і право: проблеми становлення і стратегія розвитку» (Суми, 15–16 травня 2010 р.) / Сумська філія Харківського національного університету внутрішніх справ. – Суми : ФОП Ляпощенко Л. Г., 2010. – С. 304–306.